

Gazeta bezpłatna i najbliższa ludziom

ECHO

**Zmiany
w osiedlowym
monitoringu**

MARZEC 2026
ISSN 1505-4497
Nr 3/368
rok XXIX
Bezpłatna

Piątkowa

Sportowe ferie z PSM

Treningi, mecze i zabawy przez dwa tygodnie

W barwach miłości

Walentynkowy szal w osiedlowych klubach

+++++
nowy pakiet

**14⁵⁰
zł**

WEJDŹ DO ŚWIATA

SPORTU

premium

polsat sport
premium 1

polsat sport
premium 2

polsat sport
extra 1

polsat sport
extra 2

polsat sport
extra 3

polsat sport
extra 4

east AND west

www.eastwest.com.pl

DOBRA SZKOŁA BLISKO DOMU!!!

XV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. PROF. WIKTORA DEGI
OS. BOLESŁAWA CHROBREGO 107

ZESKANUJ KOD QR I DOWIEDZ SIĘ O NAS WIECEJ

Tegorocznych ósmoklasistów z rodzicami zapraszamy do odwiedzenia szkoły podczas Dni Drzwi Otwartych:
w piątek 20 marca w godzinach 17.00-19.00
w sobotę 18 kwietnia w godzinach 10.00-12.00

USŁUGI REMONTOWE

- * malowanie
- * tapetowanie
- * szpachlowanie
- * układanie płytek
- * instalacje sanitarne
- * panele   * płyta GK
- * karcher

tel. 515 550 833

W klubie „Batory”

Bardzo smaczne spotkanie

W tłusty czwartek w klubie „Batory” na os. Stefana Batorego odbyło się spotkanie mieszkańców przy kawie i pysznych pączkach. Było gwarno, serdecznie i bardzo smacznie – bo jak widać, apetyt wszystkim dopisywał! Stoły szybko się zapełniły, rozmowy toczyły się bez końca, a atmosfera jak zawsze była pełna życzliwości i sąsiedzkiej energii. Takie spotkania pokazują, jak ważne są wspólne chwile – przy kawie, słodkim poczęstunku i dobrym słowie.

RESTAURACJA - KAWIARNIA ABUS

- obiady domowe
- organizacja przyjęć okolicznościowych
- catering

Zapraszamy

Pon.- pt. 11.00 - 18.00

Sob.- niedz. 12.00 - 18.00

PKC „Dąbrówka” os. Bolesława Chrobrego 120

Tel. 731 963 608, 797 865 235

Abusrestauracja.pl

kontakt@abusrestauracja.pl

Narodowy Fundusz Zdrowia

PROGRAM BADAŃ PRENATALNYCH

z PROGRAMU BADAŃ PRENATALNYCH
mogą skorzystać kobiety w ciąży w ramach NFZ.

PROGRAM OBEJMUJE BADANIE USG:

I trymestr pomiędzy 11 a 14 tygodniem ciąży
II trymestr pomiędzy 18 a 22 (+6) tygodniem ciąży

Zapraszamy do skorzystania

Niezbędne jest posiadanie skierowania od lekarza prowadzącego, bez względu na to czy ciąża jest prowadzona w poradni na NFZ czy gabinetnie prywatnym.

NASILEKARZE:

- dr n. med. Kaluba-Skotarczak Agnieszka
- dr n. med. Lorenc Anna

Os. Bolesława Chrobrego 101, 60-681 Poznań
BUDYNEK D

W celu rejestracji zapraszamy do kontaktu pod numerem: 609 476 005
lub e-mail: prenatalne@termedica.pl
(w przypadku trudności w dozwonieniu się poprosimy o wiadomość
SMS – oddzwonimy)
www.termedica.pl

RADCA PRAWNY

- rozwód, separacja, podział majątku
- władza rodzicielska, opieka, alimenty
- spadki - nabycie, zachowek, testamenty
- procesy o odszkodowania, umowy, ZUS

tel. 601 999 570

KANCELARIA: os. J. III Sobieskiego 36/15
Spotkania do uzgodnienia

Bezpłatne ogłoszenia drobne

10 słów za darmo!

Okazja – można się ogłaszać za darmo! Zachęcamy do skorzystania z naszej nowej rubryki, w której zamieszczane są **BEZPŁATNIE OGŁOSZENIA DROBNE** dotyczące usług i przekazywania rzeczy, które jednym są już zbędne ale innym mogą być przydatne.

Popularność pchlich targów, „second handów” czy internetowych ogłoszeń o okazjach wskazuje, że jest duże zainteresowanie obrotem takimi towarami. Dlatego dajemy możliwość informowania na naszych łamach o rzeczach, które mamy do zbycia, chcemy je wymienić lub pozyskać. Za darmo można będzie też informować o drobnych usługach oraz różnych innych pomysłach i propozycjach kierowanych do mieszkańców piątkowskich osiedli. Publikacja na łamach osiedlowej gazety zapewnia szeroki dostęp do odbiorców mieszkających w pobliżu i może być podstawą do nawiązania kontaktu między zainteresowanymi stronami.

Wystarczy więc nadesłać ogłoszenie zawierające do 10 słów na adres mailowy echopiatkowa@o2.pl a zostanie ono bezpłatnie zamieszczone w najbliższym wydaniu „Echu Piątkowa”. A po publikacji nastąpi – mamy nadzieję – oczekiwany odzew.

- Piątkowski Klub Planszowy zaprasza co niedzielę do Fortu Va - g.14.
- SKUP aut do 5000 zł - 600 329 570
- Firma sprzątająca - 736 239 222
- Remonty, prace wykończeniowe, zabudowy, malowanie, kuchnie - tel. 732 698 306
- Remonty, naprawy, szeroki zakres, szybka realizacja, Zapraszam - tel. 794 568 601
- Usługi BHP - tel. 602 728 407
- Dziecięcy rowerek trójkołowy oddam tanio - tel. 693 313 315
- Tanio – fotele i biurka do komputerów - tel. 696 683 941
- Maszyna do szycia walizkowa - oddam tanio - tel. 793 357 545
- ZAJĘCIA Zdrowego Kręgosłupa w Szkole nr. 34 - 500 695 342

Profesjonalnie-Szybko-Niedrogo

- Przeprowadzki prywatne i firmowe
- Sprzedaż kartonów przeprowadzkowych
- Usługi transportowe (pianina)
- Przenoszenie mebli

Kontakt Tel. 61 843 91 61 lub 668 23 24 55
www.123przeprowadzki.pl

Komunikaty i informacje o przetargach ogłaszanych przez Pознаńską Spółdzielnię Mieszkaniową znajdują się na stronie internetowej:

psm.poznan.pl/info.php

Aktualne informacje o atrakcyjnych lokalach mieszkaniowych i użytkowych do wynajęcia na poszczególnych osiedlach dostępne są na stronie internetowej PSM www.psm.poznan.pl w zakładce:

OFERTY LOKALE UŻYTKOWE
OFERTY LOKALE MIESZKALNE

Tu jest miejsce
na Twoją reklamę

Tel. 501 354 108

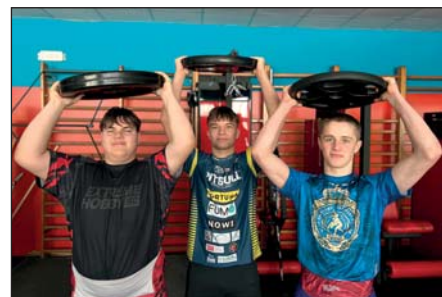
Zimowe ferie z PSM

Na boiskach, matach i w siłowni

Tradycyjnie na zimowe wakacje Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa przygotowała dla najmłodszych mieszkańców Piątkowa sporo atrakcji. Wesoło bawiono się podczas kolonii w osiedlowych klubach a na miłośników aktywnego spędzania wolnego czekały boiska i siłownia.

Sportowe ferie z PSM zorganizowano na trzech osiedlach. W zajęciach uczestniczą dzieci oraz młodzież z Piątkowa. Na osiedlu Jana III Sobieskiego w klubie KS „Sobieski Poznań” prowadzone są zajęcia ruchowe na matach oraz siłownia. W Szkole Podstawowej nr 67 spotykają się miłośnicy gier zespołowych rozgrywający pod okiem P.

Domagały zacięte mecze w koszykówkę, siatkówkę i piłkę nożną.

Bogaty jest program sportowych zajęć w Szkole Podstawowej nr 34. Treningi piłkarskie prowadzi w niej K. Rex, koszykarskie M. Jopek a gry i zabawy ruchowe A. Wojdanowicz. Sportowe zajęcia trwać będą przez dwa tygodnie zimowych wakacji a ich uroczyste zakończenie połączone z wręczeniem nagród i upominków dla uczestników odbędzie się 27 lutego w SP 34.

Fot. – Kacper Kula

Od walentynek po dzień kobiet

„Korona” w barwach miłości

W święto zakochanych, 14 lutego w klubie „Korona” na osiedlu Bolesława Śmiałego odbyła się wyjątkowa impreza walentynkowa. Tego dnia sala wypełniła się kolorem czerwonym – wszyscy uczestnicy zadbali o stroje w barwach miłości, tworząc spójną i radosną atmosferę.

Oprawę muzyczną zapewnił zespół Sweet Band, który od pierwszych dźwięków porwał seniorów do wspólnej zabawy. Na parkiecie nie brakowało tańców, śmiechu i rozmów w rytm znanych i lubianych utworów. Jedną z atrakcji wieczoru była zabawa z „magicznym workiem”. W jego wnętrzu znajdowały się różnorodne elementy

garderoby. Worek krążył w kole w rytm muzyki, a gdy ta nagle milkła, osoba trzymająca go w dłoniach losowała część stroju i zakładała ją na siebie. Pomysłowa konkurencja wywołała wiele radości i stała się okazją do żartów oraz wspólnych zdjęć. Jak zawsze w „Koronie” nie zabrakło także poczęstunku. Na stołach pojawiły się słod-

kości oraz ciepłe napoje, które sprzyjały integracji i długim rozmowom przy stole.

A przed nimi, już 3 marca pogawędka na temat dbania o skórę, szczególnie produktami z aloesu. 4 marca obchodzony będzie Dzień Kobiet. We wtorek 10 marca odbędą się warsztaty teatralne, a następnego dnia otwarta zostanie wystawa fotograficzna „Muzyczne emocje” Hieronima Dymalskiego. 28 marca zaplanowano jednodniową wycieczkę członków Koła Kultura do Książa. Po zwiedzeniu pałacu uczestnicy udadzą się do Muzeum Porcelany w Wałbrzychu. Wycieczka, oczywiście, sfinansowana zostanie przez wyjeżdżających. (mm, big)

Fot. – Miła Mądra

Wędkarskie plany i sukcesy

Koło „Chrobry” na medal

Zarządu koła „Chrobry” na lata 2026-2029 (od lewej): Andrzej Rajtaczak, Ryszard Sobiesiak, Eugeniusz Szaj, Sławomir Korcz, Maciej Budych, Adam Bartkowski, Marcin Ruciński

Dla nowego Zarządu koła nr 168 „Chrobry” wybranego w październiku 2025 roku pierwszym zadaniem było przygotowanie wędkarskiej wigilii. Tradycyjnie dzięki życzliwości Poznańskiej Spółdzielni Mieszkaniowej odbyła się ona w klubie „Korona” na osiedlu Bolesława Śmiałego.

Sławomir Korcz, prezes koła, przywitał przybyłych gości, wśród których byli nie tylko członkowie koła, ale

również osoby towarzyszące, co sprawiło, że rozmowy uczestników nie były „monotematyczne”. Przy stole, na którym królowały oczywiście potrawy z ryb, rozmów o wędkarstwie nie dało się jednak uniknąć. Zwłaszcza, że zbliżał się termin przygotowania planu pracy na rok 2026. Ilu wędkarzy, tyle pomysłów. Część z nich, została uwzględniona w planowaniu sezonu.

Wkrótce po świętach Zarząd Okręgu w Poznaniu przedstawił harmonogram

zawodów, tym samym zezwalając kołom na rezerwowanie wód na swoje wydarzenia, które muszą dostosować się do zawodów okręgowych. Humory uczestnikom poparowała informacja przekazana z Okręgu, że piątkowskie koło otrzymało bardzo wysoką notę w ocenie działalności kół za rok 2025. Na 38 możliwych punktów zdobyło 35, co przełożyło się na otrzymanie najwyższego możliwego odpisu ze składek na rzecz koła w wysokości 40 proc. Oznacza to, że na nowy sezon będzie do wydania więcej środków.

Na początku roku rozpoczęły się intensywne rozmowy z właścicielami oraz opiekunami wód. W końcu udało się dopiąć harmonogram imprez, który przedstawia się następująco:

- odbędą się 8 zawodów zaliczanych do rywalizacji o tytuł Wędkarza Roku, w tym będą po dwie tury zawodów o Mistrza Koła w spławiku oraz Mistrza Koła w feederze klasycznym.

W tych zawodach udział mogą brać tylko członkowie koła

- odbędą się 4 tury zawodów gruntowych otwartych dla wszystkich z cyklu FeederCUP na: łowiskach Trzaskowo, Gierlatówko, Zalewie Jaraczewo, Stawach Kuleszy w Kuźnicy Zbąskiej

- zorganizowane zostaną festyny dla dzieci, zawody towarzyskie otwarte dla wszystkich wędkarzy oraz wyjazd na grzyby dla mieszkańców Piątkowa. Szczegółowy harmonogram wydarzeń dostępny jest na stronie internetowej: <https://www.chrobry168.pl/zawody-2026/>

Wszystkich chętnych, którzy pragną dołączyć do wędkarskiego koła, zapraszamy w każdy piątek do siedziby na os. Bolesława Chrobrego 10B/1 w godz. 16 - 18. Dodatkowo można się kontaktować drogą mailową: koło.168.poznan@pzw.poznan.pl

Marcin Ruciński

Na Piątkowie CIL x 3

Wsparcie dla wspólnych działań

Rozpoczyna się kolejny rok Miejskiego Programu wspierania oddolnych przedsięwzięć mieszkańców. Centra Inicjatyw Lokalnych działają już od 10. lat na większości poznańskich osiedli, także na Piątkowie.

Tworzą one przestrzeń do wspólnych działań poprzez inicjowanie, wspieranie i przede wszystkim przekazywanie środków finansowych na realizację pomysłów i planów przedstawianych przez mieszkańców i grupy sąsiedzkie z Poznania. CIL umożliwia działania bez tworzenia formalnych struktur i skomplikowanych procedur.

Na Piątkowie pierwszy Sąsiedzki CIL był realizowany jesienią 2018 roku przez Stowarzyszenie Centrum Promocji Ekorozwoju. Do dziś rozwinęła się sieć piątkowskich SCILi i w 2026 r. będą kontynuowały działania:

- CIL Piątkowo Zachód (Osiedle Piątkowo od linii PST do ul. Obornickiej), realizator: Stowarzyszenie Centrum Promocji Ekorozwoju;

- CIL Piątkowo Wschód (Osiedle Piątkowo od linii PST do ul. Umultowskiej), realizator: Stowarzyszenie Dziewczyny w Naturze;

- CIL Piątkowo Północ (Osiedle Piątkowo Północ), realizator: Stowarzyszenie Centrum Promocji Ekorozwoju.

Więcej informacji można znaleźć na profilach FB o tych samych nazwach. W ciągu roku spodziewane jest ogłoszenie kilku konkursów na dofinansowanie realizacji inicjatyw sąsiedzkich i warto się do nich przygotować ze wsparciem animatorów i animatorek Sąsiedzkich CILi. Zapraszamy mieszkańców do współpracy.

Arkadiusz Zacharzewski

Prezentujemy marcowy harmonogram aktywności sąsiedzkich w ramach CIL Piątkowo Północ [udział bezpłatny/zgłoszenia 517 782 506]:

- 2 marca (poniedziałek), godz. 17-19, Champions Bowling by Niku, ul. Piątkowska 200; Sąsiedzkie kręgle - nauka gry i sąsiedzkie rozgrywki;
- 19 marca (czwartek), godz. 17-19, siedziba RO Piątkowo Północ, Przedszkole nr 182, os. Jana III Sobieskiego 106, Wiosenne stroiki - warsztaty rękodzielnicze;

Harmonogram Aktywności Sąsiedzkich w ramach CIL Piątkowo Zachód [udział bezpłatny/zgłoszenia: [cilpiatkowo\(a\)gmail.com](mailto:cilpiatkowo(a)gmail.com)]:

- 14 marca (sobota) Ognisko na fyrtku (os. Bolesława Chrobrego 105) godz. 10.30 - 13 Zawieszki filcowe - wielkanocne warsztaty z haftem; godz. 16-17.30 Inic-Ja-Ty-Wy dla Piątkowa 2026 - pomysły na Aktywności Sąsiedzkie - doradzaMy, szukaMy możliwości finansowania i towarzyszyMy w procesie realizacji;

Puchar Sobieskiego

100 zapaśników z 5 krajów

Tradycyjny, zorganizowany już po raz 34. Międzynarodowy Turniej Zapaśniczy o Puchar Sobieskiego zgromadził w hali na os. Jana III Sobieskiego 100 zawodników z 5 krajów, którzy rywalizowali łącznie w 10 kategoriach wagowych.

Wśród uczestników byli również reprezentanci Polski, którzy w tym czasie brali udział w zgrupowaniu kadry narodowej odbywającym się w Poznaniu. Gospodarze turnieju, zapaśnicy KS „Sobieski Poznań” zajęli drugie miejsce w klasyfikacji drużynowej imprezy, a w rywalizacji indywidualnej złote medale wywalczyli Borys Żerański i Maciej Grynia.

WALKI MISTRZÓW

Tegoroczne mistrzostwa Polski w zapasach w stylu klasycznym, rozegrane w Janowie Lubelskim były ostatnimi zawodami Tadeusza Michalika, wspaniałego utytułowanego zapaśnika, zdobywcy wielu trofeów, pucharów, medali i przede wszystkim brązowego medalisty Igrzysk Olimpijskich. Zwieńczeniem jego wielkiej sportowej kariery na matach było wywalczenie w krajowych mistrzostwach srebrnego medalu w kat. 97 kg.

Niezwykłym wydarzeniem tych zawodów był finał rywalizacji w kat. 130 kg. Zmierzyli się w nim dwaj zawodnicy z KS „Sobieski-Poznań”. W tym bratobójczym

pojedyнку zwyciężył Sebastian Warchoł a drugie miejsce zajął Artiom Shumski.

Z MINISTREM

Możliwości wspierania sportowych przedsięwzięć w roku 2026 omówił minister sportu i turystyki Jakub Rutnicki, który w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim spotkał się z zawodnikami i działaczami sportowymi, m.in. przedstawicielami KS „Sobieski Poznań”

Maciejem Kulą oraz Tadeuszem Michalikiem - brązowym medalistą Igrzysk Olimpijskich. Na konferencji zostały przedstawione programy na 2026 rok w obszarze infrastruktury i sportu powszechnego. W spotkaniu uczestniczył poznański poseł Bartosz Zawieja, który mocno angażuje się w sprawy lokalne.

PODIUM PAŃ

Zawodniczki z Piątkowa zdobyły dwa złote medale podczas zawodów kadetek o puchar Polski rozegranych w Kielcach. Na najwyższym stopniu podium stanęły Emilia Reich i Maja Wejchan. Drugie miejsce w tych zawodach wywalczyła Nadia Kostrzewa a trzecie Agata Hołubowska.

Fot. – Maciej Kula

Zimowy turniej tenisa stołowego

Rywalizacja raketkami

Miłośników raketki i celuloidowej piłeczki na Piątkowie nie brakuje. W zimowym turnieju tenisa stołowego na osiedlu Bolesława Chrobrego, zorganizowanego pod egidą Poznańskiej Spółdzielni Mieszkaniowej wzięło udział 17 zawodników.

Byli oni podzieleni na dwie grupy wiekowe. Najstarszy zawodnik miał 80 lat. Rywalizacja była zacięta i emocji przy stołach nie brakowało. Ostatecz-

nie w grupie młodszej najlepszy okazał się Tomasz Lewandowski, kolejne miejsca zajęli Łukasz Pietrasik i Jacek Wałęsa. Wśród doświadczonych zawodni-

ków zwyciężył Waldemar Bogdański. Obok niego miejsca na podium zajęli Roman Jankowski i Justyn Bonicki.

Fot. – Kacper Kula

**POZNAŃSKA
SPÓŁDZIELNIA
MIESZKANIOWA**

Informacje o PSM

Biura Zarządu Poznańskiej Spółdzielni Mieszkaniowej czynne:

- w poniedziałki w godz. 7.00 – 17.00
- od wtorku do piątku w godz. 7.00 – 15.00

Kasa Spółdzielni w budynku Zarządu PSM na os. Bolesława Chrobrego 117 otwarta od 1. do 15. dnia miesiąca w godz.: poniedziałek 9.00 – 16.45, wtorek – piątek 9.00 – 14.00

Zamierzenia spółdzielczych władz

Najważniejsze są decyzje i działania

Od lewej: Dariusz Malinowski, Lech Kuźmiński i prezes PSM Maciej Graczyk

Od wyboru w czerwcu ubiegłego roku nowej Rady Nadzorczej minęło już ponad pół roku. Dla jej członków był to czas sumiennej pracy, trudnych decyzji oraz sporów dokonanych.

- O naszych działaniach muszą przekonywać nie słowa i opowieści o planach ale twarde fakty i wymierne skutki zauważalne dla spółdzielców i przez nich akceptowane – mówi Dariusz Malinowski, przewodniczący Rady Nadzorczej i dodaje: - Jestem Poznaniakiem oraz doświadczonym przedsiębiorcą twardo stającym po ziemi i dla mnie najważniejsze jest rzeczywiste zmienianie spółdzielni, usprawnianie jej działania oraz uzyskiwanie dobrych wyników ekonomicznych.

Dlatego przez minione miesiące przeprowadzono w spółdzielni sporo zmian, jednak wciąż do zrobienia jest jeszcze wiele. Przede wszystkim wypracowano nowy schemat organizacyjny administracji spółdzielczej, rzeczywiście dostosowany do obecnych wymogów sprawnego zarządzania. Obok zarządu i osiedlowych administracji ujęto w nim pion dyrektora technicznego, w którym znajdują się wysokiej klasy specjaliści od spraw budownictwa i ciepłownictwa. - Takich ludzi już znaleźliśmy, znają się oni dobrze na obecnych technologiach – mówi Maciej Graczyk, prezes Zarządu PSM.

Dla mieszkańców najważniejsza jest

jednak wysokość czynszów. Składa się na nie wiele elementów, wzrost większości z nich jest niezależny od spółdzielczych władz, ale na niektóre mają one wpływ. Więc tam gdzie mogą, starają się one szukać oszczędności i minimalizować koszty. Dlatego zdecydowano o wypowiedzeniu z końcem sierpnia tego roku umowy z firmą „Cerber” na prowadzenie osiedlowego monitoringu i ogłoszeniu przetargu na świadczenie tej usługi. Systematycznie przejmowane są w spółdzielczy zarząd osiedlowe parkingi. Po ich modernizacji za przystępną odpłatnością są one udostępniane mieszkańcom. Korzyści są obustronne, zmotoryzowani mają zagwarantowane miejsca postojowe a spółdzielnia ma zysk. Zwiększają go także wpływy z wynajmu lokali użytkowych, których w spółdzielczych zasobach jest kilkaset. Dokonywany jest ich przegląd oraz urealniane są stawki opłat za wynajmowane lokale.

Natomiast podczas przygotowywania przetargów zdecydowano wykorzystywać „efekt skali”, przy większych zamówieniach można bowiem skutecznie minimalizować koszty. Nastąpiło to już podczas wyłaniania wykonawców modernizacji wind na osiedlach Jana III Sobieskiego oraz Bolesława Chrobrego. Dzięki ogłoszeniu przetargu na większą liczbę wind jednostkowe koszty okazały się niższe niż w latach poprzednich. Z tego rozwiązania, czy-

li grupowania zadań i ogłaszania przetargów jesienią i zimą by wiosną mogły się rozpocząć roboty, spółdzielnia będzie korzystać coraz częściej.

Także podczas przygotowywania kolejnych inwestycji w fotowoltaikę. Obecnie instalacje fotowoltaiczne działają już na 27 spółdzielczych wieżowcach. Zamierzeniem spółdzielczych władz jest by funkcjonowały na wszystkich wysokich budynkach. Jednak zrealizowanie tych planów wymaga pozyskania dodatkowych źródeł finansowania, starania o nie już trwają. - Rosnące koszty energii skłaniają do poszukiwania nowych rozwiązań. Analizujemy więc i rozważamy możliwość tworzenia spółdzielni energetycznych. Funkcjonują one w krajach zachodnich a wkrótce powstaną w polskich gminach, między innymi w Pyzdrach. Może takie niekonwencjonalne rozwiązanie przydatne będzie także w PSM. Ale to wymaga jeszcze analiz oraz rozmów z mieszkańcami. To oni będą decydować – podkreśla D. Malinowski.

Rzetelne informacje i bezpośredni kontakt z mieszkańcami mają istotne znaczenie dla sprawnego funkcjonowania spółdzielni i budowy jej pozytywnego wizerunku. Nad wywiązywaniem się z tych powinności skrupulatnie czuwa Komisja Rewizyjna Rady Nadzorczej kierowana przez Lecha Kuźmińskiego. - Członkowie komisji spotykają się z radami i kierownikami osiedli, analizują realizację planów remontowych oraz wyniki ekonomiczne spółdzielni a także przyglądają się realizacji wniosków zgłaszanych podczas poprzednich zebrań czy wynikających z lustracji spółdzielni. Pracy jest naprawdę wiele i wszyscy członkowie komisji wywiązują się z nich należycie – zapewnia L. Kuźmiński.

Właśnie z rozmów i dyskusji wynikła kwestia niedoskonałości wewnętrznych uregulowań spółdzielczych czy też ich niezgodności z innymi przepisami i często nowelizowanymi ustawami. Dlatego zdecydowano powołać w Radzie Nadzorczej Komisję ds. Aktów Prawnych, która zajmie się przeglądem i doskonaleniem przepisów obowiązujących w PSM. (t)

Osiedlowe kluby dla każdego

Działalność społeczno-kulturalna to jedna z ważnych sfer funkcjonowania spółdzielczości mieszkaniowej. Jej najbardziej widoczną formą są osiedlowe kluby – miejsca integracji, aktywności i rozwijania pasji mieszkańców. W Poznańskiej Spółdzielni Mieszkaniowej działa obecnie sześć takich klubów. Szeroką ofertę zajęć kulturalnych i rekreacyjnych kierują one do mieszkańców w każdym wieku. Ich celem jest stworzenie przestrzeni, w której każdy może znaleźć coś interesującego dla siebie. W styczniowym wydaniu „Echa” przedstawiliśmy działania klubu „Przyjaciele” na os. Bolesława Chrobrego, teraz prezentujemy klub „Batory”, który siedzibę (na zdjęciu) ma, jak sama nazwa wskazuje, na os. Stefana Batorego.

W klubie „Batory”

Jak dobrze spotkać się z sąsiadami

Stoją od lewej: Beata Przybylska – Kujawa, Urszula Frąckowiak, Gena Wiśniewska i Weronika Rajter

- Mieszkając na osiedlu czterdzieści lat, prawie nie znalazłam swoich sąsiadów – mówi Gena Wiśniewska. – A byłam nawet w pierwszej radzie osiedla Stefana Batorego. Dopiero jak dzieci wyrosły i wyszły z domu, trzeba było coś robić. Mimo że działam jeszcze w innych stowarzyszeniach i mam czas dobrze zagospodarowany, to dla mnie było tego mało. Gdy dziesięć lat temu dołączyłam do klubu, było wiele wspólnych wyjść do kina, teatru, wycieczki, wczasy... Szczególnie lubię przychodzić na zajęcia pracowni wizażu i malarstwa.

Rada klubu startuje w konkursach, zdobywa liczne granty. Dzięki temu można poszerzać ofertę klubową. - Co mi się w klubie „Batory” podoba? – zastanawia się pani Gena. – Zapisaliśmy to na plakacie, który zrobiliśmy na Dni Piątkowa, a teraz wisi on w klubie. To: dobra energia, aktywność, wsparcie, współpraca. Gdy mieszka się samemu, to człowiek chce się z kimś spotkać.

Członkinie rady klubowej wyliczają, że są trzy grupy osób przychodzących do „Batorego”. Najstarsi po osiemdziesiątce, choć nie jest to regułą, lubią przyjść posłuchać, pogadać, wypić herbatę lub kawę. Średnia grupa to 70+ i najmłodszy – sześćdziesięciolatki. Ponieważ klub liczy około dwięćdziesięciu osób, to zawsze są osoby, którym się chce coś organizować dla innych.

MIEDZY POKOLENIAMI

Urszula Frąckowiak była nauczycielką, do klubu zapisała się w 2016 roku, ale już kilka lat wcześniej słyszała że seniorzy potrafią się tam fajnie bawić. Ponieważ nie czuła się seniorką, to najpierw przypatrywała się co się w nim dzieje. – Potem poczułam, że mogłabym coś zaproponować. Ostatnio włączyłyśmy się w tworzenie ogródka przy tarasie. Miałam pomysł projektu realizowanego wspólnie z Teatrem

Nowym. Nie doszedł do skutku z braku funduszy, ale liczę że w przyszłości do niego wrócimy. Powodzeniem zakończył się na-

tomiast projekt aktywności międzypokoleniowej „kartka okolicznościowa”. Zaprosiliśmy babcię z wnukami, by robić kartki świąteczne. Poprzedzony został wykładem dr Magdaleny Parnasow – Kujawy. 12-letni Gniewko zrobił projekt w internecie na temat kartek. Akcja zakończyła się wernisażem. Kartki przekazaliśmy hospicjum, bardzo się podobały, część sprzedano, część wysłano sponsorom hospicjum.

Mocną stroną klubu są zajęcia plastyczne. Gromadzą one liczną, aktywną grupę. Uczą się malowania w klubie, ale wyjeżdżają też czasem na plenery. Było już około sześciu wernisaży, na które zapraszani są mieszkańcy z osiedla. Podobnie jak na wykłady o malarstwie. Ciekawe, że osoby, które nigdy nie malowały, odkrywają w sobie kreatywność, doświadczają poczucia spełnienia.

Weronika Rajter w klubie jest od początku, czyli od 25 lat: – Było nas wtedy kilka, ale

koledzianki przyjęły mnie bardzo serdecznie. Ania Szmytkowska wymyśliła „moje pięć minut” i każda przynosiła własnoręcznie wykonane prace, ja robiłam zdjęcia, opowiadałam o różnych rzeczach. Potem zwiedzałyśmy Wielkopolskę, zaznaczając na mapie odwiedzone miejsca. Piekłymi ciastami, urządzałyśmy potańcówki. Pani Weronika, 80+, należy do najbardziej aktywnych klubowiczek. Urządziła np. ogródek koło bloku, za który wielokrotnie otrzymywała i otrzymuje nagrody.

TYDZIEŃ ATRAKCJI

W poniedziałki od rana odbywa się gimnastyka, potem salę wynajmuje na zajęcia Uniwersytet Trzeciego Wieku, po poł-

Trzy razy w tygodniu w klubie odbywa się gimnastyka z instruktorem, ale już na pilates trzeba chodzić do osiedlowego klubu „Korona”, bo tutaj nie ma jak rozłożyć mat.

We wtorki są cztery godziny zajęć plastycznych połączonych z prezentacją sylwetek malarzy i na temat teorii malarstwa, były też wyjścia do muzeum. Po południu odbywają się spotkania klubowe.

W środy spotykają się brydżyści, a od 15 do 18 działa klub gier planszowych. O godz. 19 próby odbywa Osiedlowy Chór Cantantes. W czwartki gimnastykują się dwie grupy seniorów, jest nauka języka angielskiego, po południu spotkanie klubowe. W piątki grają brydżyści, sala wynajmowana jest też na kurs prawa jazdy.

ZABAWY I WYPRAWY

Co trzy miesiące w klubie obchodzone są imieniny kwartalne. A raz w roku wyprawiane jubileusze dla 80-, 85-, 90- i 95-latków. Jubilatki mogą zaprosić dwie, trzy osoby z rodziny, każdy jubilat dostaje odrębny prezent i życzenia.

W ferie zimowe dzięki współpracy z CIL-em Piątkowo Wschód oraz członkami ZHP ze 149 PDH „Bzura” im. gen. Tadeusza Kutrzeby i 15 SGZ, Staromiejskiej Gromady Zuchowej, które działają na terenie PSM odbywać się będą zajęcia dla dzieci. Spółdzielnia daje lokal, a oni program. Korzyści są obopólne.

Powodzeniem cieszą się wspólne wyjazdy na wycieczki czy latem nad morze. Każdy uczestnik płaci oczywiście za siebie, ale plusem jest to, że można wybrać się ze znanymi sobie osobami i wspólnie spędzić czas. Dla wielu seniorów są to jedyne okazje, by wyjechać z miasta.

Bernadeta Ignasiak

INFORMATOR PSM

Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa
Osiedle Bolesława Chrobrego 117
60-681 Poznań
tel. 61 8272-200
e-mail: info@psm.poznan.pl
www.psm.poznan.pl

Administracja Osiedla Bolesława Chrobrego
os. Bolesława Chrobrego 110/11
60-681 Poznań
tel.: 61-82-23-912, 61-82-23-942, 61-82-23-271
e-mail: adm.chrobry@psm.poznan.pl
P. o. Kierownika - Dariusz Januchowski
Dyżurny instalator: 502 390-632
Dyżurny elektryk: 502 390-642

Administracja Osiedla Jana III Sobieskiego i Marysieńki
os. Jana III Sobieskiego 103
60-688 Poznań
tel.: 61-82-34-301, tel.: 61-82-34-291 dział techniczny
e-mail: adm.sobieski@psm.poznan.pl
Kierownik - Maciej Delikta
Dyżurny instalator: 605 781-596
Dyżurny elektryk: 605 781-598

Administracja Osiedla Bolesława Śmiałego
os. Bolesława Śmiałego 104
60-682 Poznań
Telefony:
61-82-36-021 - Sekretariat
61-82-36-041 - Dział Techniczny (wew. 377, 388)
61-82-36-021 - Dział Administracyjny (wew. 366)
e-mail: adm.smialy@psm.poznan.pl
P.o. Kierownika - Elżbieta Nowak
Dyżurny instalator: 605 594 962 lub 530 470 871
Dyżurny elektryk: 605 594 962 lub 530 470 871

Administracja Osiedla Stefana Batorego
os. Stefana Batorego pawilon nr 38 A wejście A
60-687 Poznań
tel.: 61-82-17-381, 61-82-18-041,
e-mail: adm.batory@psm.poznan.pl
e-mail: tech.batory@psm.poznan.pl
Kierownik - Janusz Piskor
Dyżurny instalator 606 189-518
Dyżurny elektryk 606 189-794

Administracja Osiedla Władysława Jagiełły i Zygmunta Starego
os. Władysława Jagiełły bud. nr 29
60-694 Poznań
tel. 61-822-58-31, tel. 61-822-28-27
e-mail: adm.jagiello@psm.poznan.pl
Kierownik - Joanna Wiśniewska
Dyżurny instalator: 603 450 357
Dyżurny elektryk: 518 491 233
Gospodarz osiedla OWJ 782 012 362
Gospodarz osiedla OZS 607 439 491

Administracja Osiedla Władysława Łokietka
os. Władysława Łokietka 102
61-616 Poznań
tel. 61- 82-27-461
e-mail: adm.lokietek@psm.poznan.pl
P. o. Kierownika - Błażej Tęcza
Dyżurny instalator: 602 279-530
Dyżurny elektryk: 602 278-751

U Przyjaciół

Za kulisami teatru

Okazuje się, że można spędzić trzy wymiennie godziny w teatrze, nie tylko na spektaklu. Seniorzy i seniorki z klubu „Przyjaciele” zwiedzieli Teatr Nowy w Poznaniu od kulis.

Agnieszka Chelkowska-Madej, specjalistka ds. edukacji zabrała w piękną podróż przez historię teatru i po zakamarkach budynku, przybliżając także pracę osób, które zwykle pozostają w cieniu sceny. Drugą część wizyty grupa spędziła z charakterystyczną teatralną Aleksandrą Muntian, która poddała kilka osób charakteryzacji oraz opowiadała różne ciekawostki z pracy zawodowej.

Uczestnicy zaplanowali już wspólnie z instruktorką kolejne wyjście do teatru, tym razem na spektakl w marcu z okazji Dnia Kobiet. Natomiast w lutym

urodziny obchodzili także najstarsze klubowiczki, panie Joanna i Roma. Jubileusz przygotowała rada oraz społeczność klubu. Było wiele ciepłych życzeń i owacje na stojąco a na stole pojawił się wspaniały tort. Uroczyste było także w tłusty czwartek, który przybrał aurę iście walentynkowej. W klubie pojawiło się kilkadziesiąt osób, a życliwe słowa i miłe życzenia trafiły do poczty walentynkowej. Każda z przybyłych osób wylosowała walentynkę od innego klubowicza.

Pod koniec lutego odbyło się także spotkanie z neuropsycholożką ze stowarzyszenia Afazja, dotyczące profilaktyki udaru mózgu. Wznowił działalność ciesząc się coraz większym zainteresowaniem Klub

Dzieci. W ramach jego piątkowych zajęć młodzi świetnie się bawią podczas ciekawych animacji i zabaw integracyjnych przygotowanych przez zespół AnimaFlo.

Sylvia Czubała

Osiedlowy informator klubowy

Osiedle Bolesława Chrobrego

Klub Osiedlowy „PRZYJACIELE” (pawilon 110) - działania stacjonarne dla seniorów, plenerowe dla dzieci i dorosłych, wycieczki i nauka j. polskiego dla osób z Ukrainy. Program wydarzeń ruchomy, kontakt telefoniczny w godz. 10-18 (pon - pt).

Instruktor: Sylwia Czubała, kom. 609 008 986, e-mail: klub.przyjaciele@psm.poznan.pl

Godziny otwarcia klubu: poniedziałek 12.15-13.30 i 16-18; wtorek 14-19; środa 14-18; czwartek 11-17; piątek 16-18.

Osiedle Bolesława Śmiałego

Osiedlowy Klub „KORONA”, os. Bolesława Śmiałego paw.104; tel. 61 823 60 21 wew. 313

Zajęcia dla dorosłych i seniorów prowadzi Ludmiła Kłos

Klub czynny jest:

poniedziałek 9-17
wtorek 12-20

środa 12-20

czwartek od 12-20

piątek od 9-17

Osiedle Jana III Sobieskiego

Klub Osiedlowy „HETMAN”, os. Jana III Sobieskiego pawilon 52

Prowadząca Stenia Golińska; tel. 61 827 23 44

Klub czynny jest we wszystkie dni robocze od poniedziałku do piątku w godz. 13-21

Osiedle Stefana Batorego

Klub Osiedlowy „BATORY”, os. Stefana Batorego pawilon nr 38 A wejście E

Instruktor Beata Przybylska-Kujawa; tel. 61 8217 381 wew. 607

W klubie odbywają się zajęcia stałe:

poniedziałek 8.30-9.15
wtorek 9-13, 16-19
środa 9.30-10.30, 16-18

czwartek 8.15-9, 10-11,

11.30-12.15, 15-18

piątek 9-14

Os. Władysława Jagiełły i Zygmunta Starego

Klub osiedlowy „KRÓLEWSKA OAZA”, os. Władysława Jagiełły 13 A

Instruktor: Agnieszka Krysztofiak

Klub czynny jest we wtorki: 16-18, czwartki: 17-19, piątki: 16-19, soboty: 12-15

Osiedle Władysława Łokietka

Klub Osiedlowy „ZŁOTY LIŚĆ”, os. Władysława Łokietka 4, tel. 603 404 071

Instruktor Małgorzata Pilch; ks.zlotylics@o2.pl

Klub czynny jest

we wtorki i czwartki 14-17
oraz w środy 12-15

Ścieżki i zaułki (32)

W życiu nic nie ma za darmo

Przedstawiamy kolejne fragmenty pamiętnika Celiny Lesiewicz „Ścieżki i zaułki”. Autorka jest absolwentką filologii polskiej na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; bibliotekarką, nauczycielką, dziennikarką i poetką związaną z Klubem Literackim „Dąbrówka”. Przyjaźniła się z Ryszardem Kapuścińskim oraz prof. Jędrzejem Stępką, artystą rzeźbiarzem i pedagogiem związanym z poznańskimi dominikanami. Publikowała także w wielu czasopismach literackich. Píše wiersze i reportaże. Nie znosi podróży. Najchętniej całe życie przeżyłaby w rodzinnym Poznaniu, gdzie obecnie mieszka.

29 maja 2025, czwartek

NAPOTKANY CZŁOWIEK: Skoro wydałam swój debiutancki tomik poezji pt. „58 utworów o Panu Bogu, Ludziach i Życiu”, to muszę go teraz rozproszyc, czyli sprzedać. O dziwo, nie jest to aż tak trudną sztuką – mam liczne grono przyjaciół i znajomych, niekiedy obcych ludzi, którzy z sympatii do mojej, skromnej osoby, tomik kupują. Przechodząc obok przystanku autobusowego zobaczyłam stojącą na nim panią, którą znam z kościoła. Podchodzę, pytam: czy kupi mój tomik? Spodziewałam się usłyszeć odpowiedź twierdzącą. Tymczasem odpowiedziała: „Nie. Poezji nie czytam”. Czyli nie chciała mi pomóc. I w tym momencie podeszła do nas inna kobieta, o twarzy zniszczonej długotrwałym nadużywaniem alkoholu. I poprosiła o 3 złote do biletu. Pani z kościoła się obruszyła, a ja pieniądze dałam. Pytam: „A jak u pani z alkoholem?” Odpowiedź: „Właśnie wyszłam z odwyku”. Pytam ją jak ma na imię? „Danuta”. I mówię: „To ja pani ten tomik podaruję za darmo. Tam jest kilka wierszy o tragedii choroby alkoholowej. Pani poczyta, może to coś pomoże”. Pani Danuta się bardzo rozradowała. Nie to jednak mnie uderzyło – raczej wyraz szoku i niedowierzania na twarzy u pani, która codziennie jest w kościele. Pytanie: czego ona tam szuka?

3 czerwca 2025, wtorek

NAPOTKANY CZŁOWIEK: Obok poczty, na murku pewien pan sprzedawał swoje stare, używane rzeczy. Czyli buty i książki. Zajrzałam z ciekawością i jedna pozycja zawodowej, słynnej psychoterapeutki wydała mi się tak wartościowa, że kupiłam. Nawizałam także rozmowę z tym człowiekiem. Pan miał na imię Karol, był także leczącym się alkoholiakiem. Znał Zenona Laskowika. Z zawodu okazał

się być frezerem. Podkreślił, że jest „tylko” frezerem. Ja dodałam: „Aż”. Bił z niego ogólny spokój i pogoda ducha. Także radość życia. Znam te stany, które można w sobie wypracować jednak za cenę ogromnej pracy nad sobą – w życiu nic nie ma za darmo.

8 czerwca 2025, niedziela

Spotkanie autorskie Łucji Dudzińskiej w Galerii „Kreatura” na poznańskiej Wildzie. Łucja zdaje się być najbardziej znaną i utytułowaną poetką, twórczynią, animatorką kultury z naszego, poznańskiego środowiska. Nie na darmo pełni funkcję prezesa SPP. Jej erudycyjne poezje z własnym sposobem wyrażania wyobraźni i poetyką są tłumaczone na kilkadziesiąt języków. W związku z tym wydarzeniem, a i uczczeniem bardzo młodego artysty malarza, którego prace też mogliśmy podziwiać w „Kreaturze”, stawiało się całe, poznańskie środowisko twórcze. Łucja opowiadała o sobie i swoich dokonaniach – dla mnie wartościowe jest to, że mimo bardzo dużego dorobku twórczego, nagród, „stażu” w poetyckiej profesji, pozostała osobą skromną, normalną, rozważną, wyważoną. Nie było w niej nic z gwiazdy, czy popisywania się swoją sztuką. Atmosfera na spotkaniu była do tego stopnia przyjazna i życzliwa, że Łucja zdecydowała się podzielić z nami wspomnieniami ze swojego, niełatwego, a nawet bardzo trudnego dzieciństwa, co rzuciło zupełnie inne światło na to, że chciała być „wielką poetką” już jako mała dziewczynka.

10 czerwca 2025, wtorek

NAPOTKANY CZŁOWIEK: Jak już czytelniczki „Ścieżek...” wiedzą, bardzo lubię przyglądać się ludziom napotkanym w autobusach, tramwajach, na ulicy, w sklepach, a potem moje spostrzeżenia zapisuję. Tym razem dzielnym, młody tato „walczył” w autobusie albo dosłownie walczył z dwójką swoich maluchów. Jedno dziecko – roczne – było w wózku, drugie – trzylatek –

zasnął na siedzeniu. Ten śpiący chłopczyk dosłownie „łał się tacie przez ręce” a musiał on wystawić jeszcze wózek z maluchem i wynieść śpiocha. Trudne zadanie, gdy autobus zatrzymuje się tylko na chwilę na przystanku, jednak dzielny tato fantastycznie sobie poradził. Rozejrzałam się po autobusie – pasażerowie życzliwie się uśmiechali. Wiadomo – każdy rodzic przechodził przez tego typu sytuację, ja także przypomniałam sobie jak walczyłam z moją córką...

Dojechałam wspomnianym autobusem 185 do domu kultury „Dąbrówka”, gdzie mieliśmy spotkanie klubu literatów. Przed budynkiem po trawniku chodził mały piesek. Chodził, ale tylko na trzech nóżkach, jedną miał amputowaną. Zagadałam do właścicielki: „Jest pani dobrym człowiekiem, że mimo kalectwa nie oddała pani tego pieska”. „On ma jeszcze raka pęcherza” – odpowiedziała smętnie. A mi się zrobiło jakoś tak radośnie, że są wśród nas zwyczajni, dobrzy, przyzwoici ludzie, którzy zająką się zwierzęciem nawet mimo jego kalectwa, bo to po prostu najlepszy przyjaciel i członek rodziny...

W „Dąbrówce” swoje prace prezentował nie jakiś twórca, ale sam nasz opiekun, dobry duch, szef wszystkich piątkowskich literatów – Jerzy Grupiński. Prezentował tomiki wierszy, ale także autobiograficzną książkę „Chleb od zająca” o swoim dorastaniu w małych, wielkopolskich Wronkach. Znam opowieści Jerzego o swoim miasteczku, ale z niewątpliwym zaciekawieniem wysłuchałam wszystkich „smaczków” z realiów czasów przedwojennych, jak i późniejszych. Zawsze odbieram go jako człowieka, który ma do wszystkiego niewątpliwą sympatię i konieczny dystans – może dlatego, że Jerzy jest zapalonym wędkarzem i w związku z tym musi często obcować z kojącą nerwy przyrodą. Zresztą tego mi życzyłam – ogromnego szczupaka i... pięknych, cygańskich kobiet, ponieważ występ Jerzego ubogaciła Stefania Pruszyńska opowiadając nam o tej niby nam znanej a tak przecież egzotycznej nacji i kulturze, która okazała się nieobca szefowi poznańskich literatów. Można zatem zacząć od „wkupnego” w środowisko młodzieńców – rówieśników we Wronkach (Jerzy musiał przepłynąć rzekę Wartę, żeby imponować swoim kolegom), a skończyć na rozważaniach o Cyganach. Wszystkie tematy dozwolone.

Celina Lesiewicz

Prosto z miasta

Odlecieć w kosmos

Z rozmachem i wielkim zadaniem miasto Poznań oraz różne jego urzędy i instytucje, bo zapewne większość mieszkańców już nie, wchodzi w nowy rok. Aż miło postuchać co to będzie się niebawem u nas nad Wartą działo, wszystko się będzie rozwijało i rosło na potęgę. Przede wszystkim ma w stolicy Wielkopolski stanąć gigafabryka sztucznej inteligencji. Inwestycja ogromna i bardzo na czasie. Tyle, że właściwie dopiero na etapie starań i chyba bardziej marzeń niż planów. Argumentów przemawiających za jej zbudowaniem właśnie w Poznaniu jest wiele. Są uczelnie, naukowcy i wielu chętnych studentów, są też tradycje biznesowych dokonań i sukcesów, od Cegielskiego począwszy aż do rodziny Kulczyków kończąc. Jednak przede wszystkim jest ogromne zaangażowanie miejskich władz, które w powstaniu takiej supernowoczesnej gigafabryki widzą także bardzo prozaiczne korzyści dla mieszkańców. Skutkiem ubocznym pracującej na wysokich obrotach sztucznej inteligencji jest wytwarzanie ogromnej ilości ciepła, które będzie można wykorzystywać do ogrzewania mieszkań. Zatem nic tylko budować. Na razie jednak można o tym w Poznaniu tylko podyskutować lub pomarzyć a decyzje i tak będą zapadały gdzie indziej.

★★★

Oby więc z poznańską gigafabryką

sztucznej inteligencji nie było tak jak z elektrownią atomową na pokopalnianych terenach w Koninie czy kilkoma innymi równie śmiałymi planami wielkich inwestycji. Ileż to czasu się o nich gadało, o niektórych jeszcze gada... A co z tego wynika?

★★★

Zawsze jednak przeciw zaczynać trzeba od rozmawiania, przedstawiania swych racji i przekonywania decydentów, a co z tego wyniknie czas pokaże. Jak długo w Poznaniu gadano o konieczności zbudowania dworca kolejowego z prawdziwego zdarzenia. Kolejne pokolenia poznaniaków o tym już deliberowały i oto na progu nowego roku jest podpisana umowa przewidująca powstanie, i to w przeciagu bodaj dziesięciu lat, super dworca zdolnego odprawiać tysiąc pociągów dziennie. Z takich zapowiedzi technie optymizmem i wiarą w sukces, tyle że... które to już porozumienie w sprawie przebudowy poznańskiego węzła kolejowego? Efektem dotychczasowych jest wielka galeria handlowa oraz niewygodny „chlebak” dla podróżnych. Może jednak teraz będzie inaczej?

★★★

Tym bardziej że śmiałych zamierzeń i szumnych zapowiedzi w Poznaniu słychać coraz więcej. Wszyscy chcą rozwijać, przyspieszać i dynamizować. Nawet kościelni włodarze terenów Osiedla Maltańskiego

go zdecydowali przyspieszyć i sprzedali je deweloperowi wraz z tamtejszymi mieszkańcami. Pozyskane miliony mają zostać wykorzystane zgodnie z zasadami kościelnymi, cokolwiek to znaczy. Natomiast w miejscu ogródków działkowych zamienionych przez lata w domy i zamieszkiwane przez setki poznaniaków wyrosną wkrótce nowoczesne osiedla apartamentowców. Toczący się od dekad spór o zagospodarowanie tego terenu zbliża się więc do finału. Protesty mieszkańców na niewiele się zdadzą. Zwyciężają bowiem raczej deweloperów wsparte nieustającą koniecznością budowania kolejnych mieszkań. Patrząc wokół wszędzie ich przybywa, w centrum miasta i na jego obrzeżach, a jednak wciąż mieszkań jest za mało. I nie wiadomo jak temu zaradzić.

★★★

Zapewne dlatego poznańskie władze wojewódzkie postanowiły właśnie odważnie wybiec w przyszłość i zdecydowały powołać Radę do spraw Kosmosu. Takie dalekosiężne działanie wydaje się w pełni zrozumiałe i potrzebne. Co tam radni i urzędnicy mają się ciągle zajmować rozwiązywaniem codziennych i bardzo uciążliwych problemów, które albo rozwiązują się same albo są nie do rozwiązania. Przyjemniej więc choć od czasu do czasu odlecieć w kosmos.

WIST

Piątkowskie opowieści

Piątkowo w styczniu – lutym 1945 roku

Na cmentarzu przy ulicy Wojciechowskiego znajdujemy płytę nagrobną z napisem: **Tu pochowano 28 żołnierzy radzieckich, którzy polegli w walce z hitlerowcami o wyzwolenie Winiar i Piątkowa**. Najczęściej co roku słyszymy o walkach w centrum Poznania i o Cytadelę w styczniu i w lutym 1945 roku i bardzo mało wiemy na temat tego, co w tym czasie działo się w okolicach dzisiejszych osiedli piątkowskich. Warto więc odesłać do wznowionej niedawno książeczki Michała Krzyżaniaka **Pododcinek IV „Północ”. Walki w rejonie Piątkowa, Naramowic i Winiar w styczniu i lutym 1945 roku**, ze znanego cyklu „Festung Posen 1945”.

Interesujący nas obszar w styczniu 1945 roku został objęty zasięgiem Pododcinka IV „Północ” obrony Twierdzy Poznań, podległego majorowi Heinzowi Ewertowi; na tym właśnie terenie dowodził kapitan Prasser, który swoje stanowisko założył w Forcie VI (Tietzen). Niemcy na tym odcinku mieli żołnierzy z różnych formacji, przeważnie szkolnych; od 22 stycznia linii łączącej jezioro Rusałka z klasztorem sióstr Pasterek na Winiarach bronił słabo uzbrojony batalion podchorążych węgierskich. W samym

klasztorze umieszczono stanowisko dowodzenia batalionu oraz 1. kompanię i oddział przeciwpancerny. Dowodzili tam podpułkownik Kalman Dietrich, a potem kapitan Ferenc Nagy. W samej wsi Piątkowo ulokowano dowództwo 1. kompanii 21. Batalionu Obrony Terytorialnej, głównie złożonego ze słabo uzbrojonych, leciwych folksszturmistów. Rondo Obornickie ubezpieczono ciężką armatą przeciwlotniczą 88 mm.

Rosjanie do Piątkowa dotarli rannym 25 stycznia. Najpierw udało im się wypchnąć Niemców, którzy wieś kontratakami jednak odzyskali. Następnego dnia z tego rejonu czerwonarmiści rozpoczęli atak w kierunku Fortu VI, ale zostali odparci.

W dniu 28 stycznia Rosjanie rozpoczęli atak na odcinek zajęty przez Węgrów. Czasowo zajęli klasztor SS. Pasterek, a gdy Węgrzy obiekt odbili, znaleźli w nim około 40 rannych i wziętych wcześniej do niewoli kolegów. Wszyscy zginęli od strzału w głowę... Realia te załamały Węgrów, którzy odąd już nie walczyli w obronie Poznania w oddzielnie zorganizowanej grupie. Walki toczyły się na Gołęczynie i w okolicach ulicy Niestachowskiej.

Jednak decydujące natarcie Rosjanie zorganizowali na przełomie stycznia i lutego. Walki toczyły się m.in. w okolicach Fortu Va (Bonin), w pobliżu dzisiejszej stacji benzynowej. Od 4 lutego rozpoczął się bój o ten fort i położony w pobliżu cmentarz parafii św. Stanisława Kostki. 8 lutego załoga fortu odparła trzy ataki Rosjan, na cmentarzu bronił się pluton dowodzony przez podporucznika Gerharda Seimera (poległ). Ostatecznie fort padł w nocy z 13 na 14 lutego, po silnym ostrzale haubic 203 mm; do niewoli dostało się kilkadziesiąt obrońców. Tylko nielicznym udało się wymknąć i dołączyć do grup, które ruszyły do swoich, na północ – wbrew rozkazowi nakazującemu wycofanie do Cytadeli.

Przełom stycznia i lutego 1945 roku był trudny i krwawy na Piątkowie, obfitował w akcenty bohaterskie, ale i zbrodnicze. Reliktami tych wydarzeń są dziś płyta nagrobna na cmentarzu oraz pamiątkowa tablica poświęcona poległym i pomordowanym Węgom, w klasztorze SS. Pasterek – doskonale widoczna od strony bramy przy ulicy Piątkowskiej.

Marek Rezler

Burzliwe prezentacje w „Dąbrówce”

Sztuczna inteligencja śpiewa... wiersze

Styczniowe spotkanie Klubu Literackiego „Dąbrówka” było tłumne i chwilami nieco burzliwe. Prezentacja nowej książki poetyckiej Krzysztofa Gołębiowskiego „Ludzie tak szybko chodzą” stała się powodem do wymiany zdań na temat tradycji oraz źródeł współczesnej literatury.

Zaczął się od przedstawienia przez Jerzego Grupińskiego nowego numeru kwartalnika literackiego „Protokół Kulturalny”. A potem była autorska prezen-

tacja Krzysztofa Gołębiowskiego. Po debiutanckim tomie „Romans Beaty Stepanoff i inne wiersze” K. Gołębiowski wydał swą drugą książkę, będącą kontynuacją języka i pogłębieniem problematyki poprzedniej pozycji. Autor chętnie nawiązuje do poetyki Nowej Fali i nic w tym dziwnego, skoro ten czas kształtował świadomość twórcy, jego debiut prasowy i dalsze publikacje. Poeta dokonuje brzemienne- go skutki zabiegu; język „nowofalowy”, który służył jego protoplastom jako oręż

i komentarz wobec tamtej rzeczywistości społeczno-politycznej, tu współtworzy rzeczywistość dnia codziennego, buduje intymne sytuacje, próbuje rozstrzygać dylematy, odpowiadać na egzystencjalne pytania. Znajdziemy też w książce liczne „zabiegi lingwistyczne” – płodne, skuteczne w słowie – owocujące wieloznacznością i poszerzeniem semantycznego pola. Autor buduje tekst przez akt zaprzeczenia, skreślenia, degradacji. Zabieg, który – wobec oczywistego utożsamienia tekstu z tzw. „rzeczywistością” – daje daleko posunięte (dodajmy – ku satysfakcji czytelnika) konsekwencje.

Wiersze czytane przez autora przyjęto z aplauzem. Uznanie wzbudziła też recenzja tomiku wygłoszona przez Krzysztofa Grzechowiaka, bardzo „profesorska” jak określono, głęboko podbudowana źródłami, przypisami. A potem nastąpiła burzliwa wymiana zdań wobec pytania: czy K. Gołębiowskiem bliżej do Nowej Fali czy do Nowej Prywatności? Nie zabrakło też historycznych odniesień. K.

Grzechowiak wytknął Stanisławowi Barańczakowi recenzję, w której ten onegdaj „zniszczył” debiutancki almanach recenzenta. A potem przypomniał demoralizujący cytat z wiersza S. Barańczaka: „Obywatelu, zanim pociągniesz spłuczkę, sprawdź, czy nie wy... diamentu”. Dzwonek prowadzącego spotkanie zdał się na niewiele. Rozpęta na dyskusja „połknęła” drugą część imprezy: prezentacje nowych książek. Zdarzył się też ciekawy wątek, bo K. Gołębiowski przedstawił swe wiersze, zaśpiewane przez sztuczną inteligencję. W dyskusji rej wiedli: Krystyna Drewnicka, Dariusz Nowacki, Sergiusz Myszo-graj, Krzysztof Szymoniak, Małgorzata Szczęśna, Tomasz Fellmann oraz prof. Ryszard Zdunek. Fotografowały poetki: Romana Szczuraskowa (w atrakcyjnej, odblaskowej kreacji) i Kalina Izabela Ziola (w nowej bluzeczce, w tonacjach ciepłych żółcieni i różu).

Jerzy Grupiński

Na marginesie

Język milczenia

W literaturze cisza jest paradoksem: jest obecna, choć składa się z braku słów. Ten język milczenia może być pustym miejscem między zdaniami, chwilą zawahania bohatera, pauzą w dialogu, która mówi więcej niż całe akapity. Pisanie o ciszy wymaga od autora odwagi, bo musi zaufać, że czytelnik usłyszy to, czego nie napisano. Są powieści, w których cisza gęstnieje jak mgła. Bohater siedzi przy stole, patrzy na filiżankę, a autor nie dodaje nic więcej. Wiemy jednak, że dzieje się coś ważnego: może właśnie skończyła się kłótnia, może padły słowa, których już nie da się cofnąć. Cisza staje się wtedy językiem emocji. Jest jak niewidoczny bohater – obecny na scenie, choć ani razu się nie odezwie.

Poeci potrafią uchwycić ciszę w jednym wersie. To może być obraz pustego pokoju, w którym zegar tyka

zbyt głośno, albo śnieg opada na ziemię bez dźwięku. W hałaśliwym świecie cisza bywa luksusem, a w poezji nierzadko staje się protestem przeciwko nadmiarowi słów; nie zawsze jednak koi. W literaturze wojennej cisza przed atakiem jest napięta jak struna. W kryminałach cisza w mieszkaniu ofiary bywa złowieszczą. Nawet w romansach potrafi być niepokojąca, gdy bohaterowie nagle przestają mówić i milczenie staje się barierą. W dramacie cisza bywa równie znacząca jak dialog. Gdy aktor zatrzymuje się w pół zdania, publiczność czuje ciężar tego, co nie zostało wypowiedziane. Właśnie cisza nadaje słowom dramatyczną głębię. Scena wypełniona pauzą potrafi być bardziej wstrząsająca niż najgłośniejszy monolog.

Nie można też zapominać, że cisza w literaturze dotyczy nie tylko bohaterów, lecz także samego czytelnika.

Kiedy zamykamy książkę, w pokoju zapada cisza i w tej ciszy brzmia jeszcze echa przeczytanych słów. Wielkie powieści zostawiają w nas właśnie takie ciche przestrzenie, które rezonują długo po lekturze. Cisza staje się częścią doświadczenia czytania, jakby literatura uczyła nas sztuki wsłuchiwania się w to, co nie zostało powiedziane. Może właśnie dzięki temu cisza jest jednym z najbardziej uniwersalnych narzędzi pisarskich. Nie zna granic językowych, bo milczenie brzmi tak samo w każdym języku, w każdej kulturze, a jednocześnie cisza jest absolutnie indywidualna – każdy słyszy w niej coś innego. Cisza w literaturze to nie pustka, lecz przestrzeń. W tej przestrzeni mieści się czasem więcej prawdy niż w najbardziej wymyślnych opisach.

Krzysztof Gołębiowski

NP. POSEL		WSCHODNI KLASZTOR		PORTOWE MIASTO NA KRECIE		MIASTO W ZACHODNIEJ SŁOWACJI		RZEKA W ROSJI	
WODA ŻYCIA				1					
NIEJEDNA W ODŻYWCY		SODA RODZIMA		14					WRÓG SMERFÓW
									11
MIESZANIE KART				HOLEN- DERSKI ZAGŁOWIEC				BOGINI RÓZANO- PALCA	
TORBIEL					8				
					DZIEŁO RDZY				
15						10			
SZABLE DZIKA				ZAB U SOCHY					
				PAPUGA					
CIĄG POWIETRZA	RASOWY KOŃ					CIĘTY OWAD			
	TUREK Z CHIN								12
				INDYJSKA KSIĘŻNICZKA					
5				SUGESTIA				GUST	
						3			
KRAKOWSKO- CZĘSTO- CHOWSKA						FOCHY			
						SIEDZIBA PUTINA			
ZABAWA									
FIKCJA						SYMBOL GLINU			
						NOCNY MOTYL			ZACZYNA ALFABET
									2
TRZEŻWA KOBIECIA									

Krzyżówka nr 3

1	2	3	4	5	6	
7	8	9				
10	11	12	13	14	15	16

HUMORKI

- Jasiu, kiedy odrabiasz lekcje - pyta nauczyciel.
- Po obiedzie.
- To czemu dzisiaj nie odrobiłeś?
- Bo jeszcze nie jadłem obiadu.

★★★

- Czy poznałeś już moją młodą, piękną żonę?
- Młodą? Piękną? To masz dwie?

★★★

- Skąd wracasz o tej porze - pyta żona.

- Z Atlantydy.

- Co ty, przecież Atlantyda jest cała zalana.

- No właśnie... A ja to wdług ciebie nie jestem?

★★★

- Jak umrzesz, natychmiast wyjdę za mąż!

- A co mnie obchodzi nie-szczęście obcego człowieka?

W marcu jak w garncu.

Rozwiązanie krzyżówki nr 3:

★★★ Gwiazdy mówią... po naszymu ★★★

Wiara ino wew te gwiazdy szpycuje, kalafy zadziyro jak kejter do księżycu abo w cajtungi je cinyngiem wtyko. Nasze „Echo” tyż gorsze nie może być i swój horoskop musi mieć leżeć na zadniej stronie. Blubry o przyszłości im barzy tajemnicze, tym prawdziwsze, dlatego podajemy je po naszymu. Jeśli ktoś nie rozumie, niech mu gzyby abo jaki wuja objaśni.

BARAN (21.03 - 20.04). Karnawałowe lofrowanie po różnych balangach jakoś przepłynąłeś, ale zaś teraz musisz się ustakować i ze szwungiem zabierać się do chapania oraz zorgowania wew kabzie bejmów.

BYK (21.04 - 21.05). Nie daj famule włazić se na głowę. Zwłaszcza gzubów i kejtra, co ino cięgiem szuszwoła, poustawiaj jak należy. Porzundek ale zaś na wiosnę wew chałupie oraz całkiej famule być musi.

BLIŹNIĘTA (22.05 - 21.06). Na słodkie nygusowanie na razie większych szans nie widać. Zwłaszcza, że wew robocie znów rychtują jakieś zmiany a wew domu pora już myśleć o porzundkach i remontach.

RAK (22.06 - 22.07). Zamiast cięgiem bręzczyć i borchać się na całki świat, lepiej daj se więcej luzu i poblubraj zez bliskimi albo zabierz ich na jaki wygib za miasto lub do jakiego marketu na fest zakupy.

LEW (23.07 - 22.08). Twoja fina robota oraz chapanie za kumpli zostaną wreszcie docenione. Skapną ci awanse, dodatkowe bejmy a może nawet atrakcyjna rajza do ciepłych krajów.

PANNA (23.08 - 22.09). Pierwsze wiosenne dni warto wykorzystać na raję wew góry abo nad morze. Zez takiego wygibu oraz spotkania nowej wiary mogą wyniknąć całkiem finne pomysły.

WAGA (23.09 - 22.10). Wiosnę najlepiej powitać na spacerze abo jakim wygibie zez znajomą wiarą. Ale zaś zez chapaniem na działce uważaj, bo jeszcze się oberwiesz i zdrowie przenorasz.

SKORPION (23.10 - 22.11). Przed znajomą wiarą wew robocie za wiela się nie staluj i po próżnicy nie blubraj. Za frechownie też se nie poczynaj, bo ino poruty narobisz abo i w kalafę zarobisz.

STRZELEC (23.11 - 21.12). Zez większym szwungiem zabieraj się do wprowadzania swych pomysłów w życie. Wew tych działaniach możesz być pewny wsparcia famuly, znajomej wiary a także gwiazd.

KOZIOROŻEC (22.12 - 20.01). Wystarczy już tego słodkiego nygusowania, zwłaszcza że ino kałdun ci rośnie. Zamiast psioczyć na wszystkich, bierz się do chapania wew robocie i zorgowania bejmów.

WODNIK (21.01 - 20.02). Po karnawałowych balangach uzbierało się wew chałupie wiele zbyrów i kłamotołów, które najlepiej wyćpnąć na gemyle. Trza też pomyśleć o zdrowiu, bo może zaszwankować.

RYBY (21.02 - 20.03). Najwyższy czas się przyłożyć do akuratnego pozałatwiania wszelkich spraw urzędowych zaprowadzeniu ładu w papierach. Ale zaś porzundek wew wszelkich kwitach być musi.

BIURO RACHUNKOWE

Oferujemy usługi księgowo-podatkowe w zakresie:

- prowadzenie podatkowej książki przychodów i rozchodów
- ewidencję przychodów dla ryczałtowców
- prowadzenie ksiąg handlowych
- prowadzenie całości spraw pracowniczych (kadry, płace, ZUS)
- pomoc w założeniu działalności
- doradztwo z zakresu prawa pracy
- rozliczanie dotacji otrzymanych z UE oraz z Urzędu Pracy
- ubezpieczenia na życie i majątkowe (auto, dom, firma, podróż)

Posiadamy licencję Ministerstwa Finansów

od 20 lat oraz certyfikat Eksperta usług

księgowych wydawany

przez Stowarzyszenie

księgowych w Polsce

tel. 501 721 800, 609 804 676

biuro@ibiurorachunkowe.net

ul. Naramowicka 152a, pon-pt 9.00-17.00

Prosimy o telefoniczne umawianie wizyty

STUDIO
ROLETY
www.studiorolety.pl

ŻALUZJE PLISY ROLETY ZASŁONY

61-619 Poznań ul. Naramowicka 152 B
tel./fax 61 656 97 03
kom. 502 658 521
biuro@studiorolety.pl

Godziny otwarcia: ul. Łużycka
Pn-Pt 8:00-18:00
Sob 10:00-14:00

ul. Naramowicka
ul. Sielawy

NETTO

ROLETY

ORLOV AUTOSERVICE

SERWIS SAMOCHODOWY Z TRADYCJAMI

Jeżeli szukają Państwo sprawdzonego i uczciwego serwisu samochodowego — zapraszamy do Orlov. Od lat pomagamy naszym klientom dbać o bezpieczeństwo i niezawodność ich samochodów. Większość klientów trafia do nas z polecenia, co uważamy za najlepszą rekomendację naszej pracy.

Oferujemy pełen zakres usług serwisowych, w tym: diagnostykę komputerową, naprawę zawieszenia, naprawę silnika, układ hamulcowy, elektrykę samochodową, wulkanizację, geometrię kół, oraz wymianę oleju i filtrów. Zapewniamy również pomoc drogową (autolaweta).

Pracujemy rzetelnie, terminowo i z szacunkiem do klienta.

Zawsze jasno informujemy o zakresie prac i kosztach naprawy.

OFERTA DLA CZYTELNIKÓW GAZETY

Przy pierwszej wizycie, po okazaniu ogłoszenia, oferujemy do wyboru:

- 10% rabatu na naprawę samochodu lub
- bezpłatną diagnostykę komputerową albo zawieszenia.

Adres: Łużycka 32, 61-614

Telefon: +48 662 223 891

ORLOV
AUTOSERWIS

Interwencje i remonty

Poznań i okolice

Krótkie terminy

Profesjonalna realizacja

Możliwość płatności kartą

- 🔧 Cieknący kran spędza Ci sen z powiek?
- 🔧 Na myśl o samodzielnym składaniu mebli „z paczki” dostajesz gęziej skórki?
- 🔧 Ściany Twojego mieszkania wymagają odświeżenia?

Skontaktuj się z nami
i sprawdź, jak możemy
Tobie pomóc!

Zadzwoń: 600 600 605! Ta usługa jest na pięć!

WIELE USŁUG - JEDEN WYKONAWCA

- usługi ogólnobudowlane
- wykończenia wnętrz
- remonty
- prace instalacyjne i biały montaż
- usuwanie awarii i usterek
- montaż mebli i wieszanie półek
- naprawy hydrauliczne i elektryczne
- montaż sprzętu AGD
- regulacja drzwi i okien
- renowacja balkonów i tarasów
- prace ogrodowe
- i wiele więcej

Polub nas na Facebooku [Facebook.com/PanNaprawi](https://www.facebook.com/PanNaprawi)
www.pan-naprawi.pl